

Μάθιος Πόταγας: Ο πρώτος αντιστασιακός της Ευρώπης (Ευαγόρας Μαχαιρά)

[/ Πεμπτούσια](#)

Κάποτε θύμισαν στο Μανόλη Γλέζο, ότι με το κατέβασμα της σβάστικας από την Ακρόπολη το Μάιο του '41 με το Λάκη Σάντα έγιναν οι πρώτοι αντιστασιακοί της Ευρώπης. Κι εκείνος απάντησε πως αυτό το είχε πει Γάλλος Πρόεδρος Σαρλ Ντε Γκολ, όταν ο ίδιος είχε καταδικαστεί σε θάνατο, αλλά δεν είναι ακριβές. Την πράξη τους την είχε προλάβει με τη θυσία του ένας άλλος συνομήλικός τους, άγνωστος σήμερα, ο Μάθιος Πόταγας.

Ο Μάθιος ήταν 17 χρονών, μαθητής της Ε΄ Γυμνασίου του Βαρβακείου, καταγόμενος από τη Βυτίνα. Όταν οι Γερμανοί καταλάμβαναν την Ελλάδα, εκείνος δεν μπορούσε να αντέξει τη σκλαβιά της πατρίδας του. Αποφάσισε λοιπόν να ανατινάξει τη γέφυρα Κουτρομπή, στο δημόσιο δρόμο, που περνούσε έξω από τη Βυτίνα και με ένα πιστόλι του πατέρα του να χτυπήσει τη γερμανική φάλαγγα.

Όπως αναφέρει όμως ο ίδιος ο Μ. Γλέζος («Εθνική Αντίσταση 1940 -1945», Εκδόσεις Στοχαστής, 2006), από έρευνα που έκανε, ο Μαθιός τελικά άλλαξε γνώμη και το μεσημέρι της 2ας Μαΐου 1941, πετάχτηκε άοπλος στη μέση του δρόμου, ύψωσε το χέρι και φώναξε στη φάλαγγα των αρμάτων μάχης των ναζί: «Σταθείτε. Δεν θα μας σκλαβώσετε. Είμαι εδώ μόνος. Αλλά η Ελλάδα ολόκληρη ακολουθεί». Έκπληκτος ο διοικητής της φάλαγγας, ρώτησε το διερμηνέα, τι λέει αυτό το παιδί. Όταν ο διερμηνέας του εξήγησε, ο διοικητής με το αυτόματό του σκότωσε τον Πόταγα. Αλλά δεν έφτανε στον ναζί αξιωματικό μόνον ο θάνατος. Διέταξε τους στρατιώτες του και με έναν ογκόλιθο συνέθλιψαν το κεφάλι του νέου που τόλμησε να υψώσει το ανάστημά του απέναντι στο Γ΄ Ράιχ και το στρατό του...

(Σύμφωνα με άλλες μαρτυρίες, ο Μαθιός όντως άδειασε το όπλο του στη σιδερόφρακτη φάλαγγα, σκοτώθηκε και κατόπιν ο αξιωματικός διέταξε να

συνθλιβεί ο νεκρός)

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που εντυπωσιάζει είναι ότι τόσο ο Μάθιος Πόταγας όσο και οι Γλέζος-Σάντας, όπως οι ίδιοι έχουν δηλώσει για τη δική τους πράξη, δεν ένιωθαν ότι κάνουν κάτι ξεχωριστό, αλλά ότι έχουν πίσω τους ολόκληρο το λαό, ότι ενεργούν στο όνομά του. Έθεσαν κι οι τρεις τους τη δική τους ατομικότητα στην υπηρεσία της αξιοπρέπειας μιας χώρας. Οι δύο δεν συνελήφθησαν (κι ως άφησαν τα δακτυλικά τους αποτυπώματα στον ιστό της Ακρόπολης, για να μη συλληφθούν αθώοι άνθρωποι), ο αλαζόνας όμως αξιωματικός των ναζί κατάλαβε μάλλον το μέγεθος των λόγων του μοναχικού αγοριού και τι αντιπροσώπευε η προειδοποίησή του και ξέσπασε όλο το απάνθρωπο μένος του στο άψυχο πτώμα του 17χρονου υπερασπιστή της ελευθερίας.

Ο Κινέζος φοιτητής που στάθηκε μπροστά στη φάλαγγα των τανκς στην πλατεία Τιεν Αν Μεν του Πεκίνου το 1989 πέρασε στην Ιστορία, χάρη στους φακούς που κατέγραψαν τη θαρραλέα πράξη του. Το Μάθιο Πόταγα τον ξεχνούν ακόμη και τα πομπώδη λόγια των επετείων. Ίσως είναι καλύτερα όμως έτσι. Γιατί εκείνος ήταν φαινομενικά μόνος το μαγιάτικο εκείνο μεσημέρι στη γέφυρα Κουτρομπή. Σήκωνε όμως στους εφηβικούς του ώμους μian ολόκληρη Ιστορία χιλιετηρίδων.

